

Schets 3 – Het brandoffer

Leviticus 1, Ezra 3

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Een vel papier en een pen of potlood (startopdracht).
- Materiaal voor het maken van de poster of collage.

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
  - ✓ Leviticus 1
  - ✓ Ezra 3
- Vanuit de belijdenis:
  - ✓ Heidelbergse Catechismus, zondag 6
  - ✓ Heidelbergse Catechismus, vraag en antwoord 67
  - ✓ Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 20
- Suggesties om te zingen:
  - ✓ Psalm 40:4
  - ✓ Psalm 51:8 en 9
  - ✓ Psalm 100:1
  - ✓ Psalm 126:1 en 2
  - ✓ Psalm 130:2
  - ✓ Genade groot
  - ✓ Jezus, leven van mijn leven
  - ✓ Heer', Uw bloed
  - ✓ Lam Gods dat zo onschuldig
  - ✓ Om onze overtredingen
  - ✓ Vaste rots van mijn behoud
- Gebedspunten:
  - ✓ Dank de Heere dat er verzoening mogelijk is door het offer van de Heere Jezus.
  - ✓ Bid om meer inzicht in Gods Woord en de betekenis van de offers.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

1. Wat gebeurde er als het brandoffer werd gebracht?
2. Wat betekende het toen en wat is de les voor nu?

Alternatieve (start)opdracht

- Begin met vraag 7, over psalm 40:4. Bespreek eerst met elkaar wat dit betekent en zing het vers dan.
- Houd een gesprek over de offerdienst. Wat roept het bij de jongeren op dat de Heere deze dienst heeft ingesteld? Wat betekent het dat er een dier geslacht moest worden voor mijn zonden, of om mijn dank aan de Heere te betonen? Enz.

Achtergrondinformatie

Brandoffer

Brandoffers waren offers waarbij het gehele dier verbrand werd (op de huid die de priester kreeg na). De offers werden in principe samen met een spijs- en een drankoffer gebracht. Letterlijk betekent het Hebreeuwse woord voor brandoffer 'wat men (in rook) doet opstijgen'. In tegenstelling tot andere offers krijgt de offeraar zelf niets van het dier dat geofferd wordt. Bij het brandoffer wordt een rund, een schaap of een geit (m) geofferd. Armen konden ook een vogel offeren. Brandoffers konden door eenieder persoonlijk gebracht worden, waarbij de offeraar zelf het dier slachtte en de priester de schoongemaakte delen van het dier op het altaar legde en het bloed rond het altaar sprenkelde. Deze bloedspreuking laat zien dat het offer iets van verzoening in zich heeft. Voordat een offeraar het dier slachtte, legde hij dan ook zijn hand op de kop van het dier: de verzoening moest de offeraar ten goede komen. Het offer dat in rook opgaat, symboliseert dat het geofferde gegeven wordt aan de "onzienlijk sfeer, aan Gods domein". Het brandoffer is een gave-offer. Dat wil zeggen: de mens geeft iets van zichzelf aan God. Niet omdat God iets van de mens nodig heeft, maar wel omdat de mens laat zien dat hij zich overgeeft aan de Heere. Naast de persoonlijke offers werd er ook tweemaal per dag een brandoffer voor het volk gebracht, voor de zonden van de nacht en de zonden van de dag. Het brandofferaltaar moest ook permanent branden. As dat van de brandoffers overbleef moest de volgende dag naast het altaar gestort worden.

Ezra 3

Vers 1 De zevende maand is de maand Tisri (september/oktober). Er zijn drie feesten, namelijk een nieuwemaansfeest op de eerste dag (Lev. 23:23-25), de Grote Verzoendag (Lev.16), gevolgd door het Loofhuttenfeest (Lev. 23:26-44).

Vers 2 Om de feesten te kunnen vieren, moet er een altaar gebouwd worden om de offers te kunnen brengen. Onder leiding van Jozua en Zerubbabel wordt begonnen met de bouw van het altaar. Dit wordt gedaan 'met zijn broeders'. Dat laat zien dat het niet alleen een project is van de leiders, maar dat de bredere lagen van de gemeenschap eraan deelnamen. Als dat altaar er is, worden de offers gebracht volgens de wetten van Mozes. Hiermee wordt aangegeven dat de vorm van de eredienst een correcte vorm van religie is.

Vers 3 Het altaar wordt gebouwd op de plek waar het stond voordat de tempel werd verwoest, op zijn oorspronkelijke plaats. Hiermee heeft Ezra 3:3 de nadruk willen leggen op de continuïteit van de plaats waar wordt geofferd. Zo ontstaat er een sterke verbinding met de tempel voor de ballingschap. De Israëlieten waren bang voor de volken rondom. Dat is een vrees die veel dieper gaat dan gewone angst. Ondanks dat, wil men tóch de HEERE dienen en bouwen ze het altaar. Waar ze precies bang voor waren, wordt niet helemaal duidelijk, maar het zou een diepgewortelde vrees voor onreinheid kunnen zijn.

Vers 4-5 De viering van het Loofhuttenfeest is tot op de dag van vandaag een groot feest in Israël. Het feest bevat twee elementen: het oogstfeest (tijdens de oogst verbleef men in hutten op het veld); het herinnerde aan de uittocht. Het feest draagt een zeer vrolijk en uitbundig karakter. In Num. 29: 12-38 en Deut. 16:13-15 wordt het feest beschreven. Elke dag moest en werd er geofferd. Op de Verzoendag doet de priester ook over het heiligdom verzoening, vanwege de onreinheden en overtredingen van de Israëlieten (Lev.16:16). Het volk wordt van zijn zonden gereinigd. Er wordt dus een nieuw begin gemaakt. Het volk is terug uit ballingschap (vs.1), waar ze vanwege hun zonden in terecht zijn gekomen. Bij Loofhuttenfeest worden ze gereinigd en het heiligdom wordt 'ontzondigd'. Men mag er een nieuw heiligdom maken; een nieuw begin.

Vers 6 Dit vers vormt een samenvatting van het daarvoor geschrevene en kaart gelijk een pijnlijk probleem aan: de fundering van de tempel is nog niet gelegd. De tijdsaanduiding laat zien dat ze vanaf dat moment op een geoorloofde wijze offerden.

Vers 7 Het bouw materiaal moet van elders komen. Dit vers heeft veel overeenkomsten met de beschrijving van de bouw van de eerste tempel (1 Kron. 22:2-4, 2 Kron. 2:7-15), met als doel om ook hier de continuïteit te benadrukken.

Vers 8-9 De bouw van de eerste tempel begon ook in de tweede maand (1 Kon. 6:1). De aanstelling van Leviëten doet denken aan 1 Kron. 23:3-4, waar koning David ook Leviëten aanstelt om toezicht te houden op het werk. Het gaat hier om Leviëten die teruggekeerd waren uit de ballingschap. Zo wil de auteur duidelijk maken dat de bouw van de tempel in de handen was van de mensen die de ballingschap hebben overleefd. Door de levitische families bij name te noemen, wordt hun status benadrukt.

Vers 10-11 De beschrijving van het ritueel dat plaatsvindt bij het leggen van de fundering van de tempel, is terug te vinden in Num. 10:8-10. Dit moest gebeuren bij de strijd en bij de feestdagen. Zo werd het volk weer op de HEERE gewezen. Ook hier wordt de continuïteit onderstreept door de opmerking dat alles gebeurde 'naar de richtlijnen van David'. David wordt hier gezien als degene die de eredienst heeft vormgegeven.

De beurtzang die gezongen wordt bij het prijzen van de HEERE komt onder andere voor in de psalmen 100:4-5; 106:1; 136. Het volk neemt de lofprijzing van de priester over en er ontstaat een grote vreugde vanwege het funderen van de tempel voor de HEERE. Deze vreugde staat in contrast met de angst uit vers 3 en het verdriet van de volgende verzen.

Vers 12-13 De betekenis van deze verzen is niet helemaal duidelijk. Een goede mogelijke verklaring is dat het hier gaat om wenende ouderen¹ die de eerste tempel nog hebben meegemaakt. Salomo's tempel was een machtig bouwwerk, maar nu moet er een nieuwe tempel gebouwd worden en Israël is een arm volk. De verwachting van de ouderen is dat deze tempel nooit meer zo mooi gaat worden als hij was. Haggai 2:2-10 ondersteunt deze uitleg. In ieder geval ging het wenen gelijk op met de vreugde. Beiden waren niet te onderscheiden en daarmee wordt uitdrukking gegeven aan het tegenstrijdige nieuwe begin. Zowel klacht als

---

¹ Uit het Hebreeuws is niet goed op te maken of het alleen de ouderen zijn die klagen, of dat het ook om priesters, Leviëten en familiehoofden gaat - waaronder dus ook jongere mensen, die de eerste tempel niet hebben gezien. In de HSV staat het woord 'namelijk' schuingedrukt, dus 'de ouderen' hoeft geen nadere precisering te zijn op het voorgaande.

vreugde wordt zo hevig geuit dat het in de verre omtrek te horen valt, zie ook in Nehemia 12:43.

Toepassing

Eredienst en tempel waren in tijd van het Oude Testament van groot belang. Het ophouden van de eredienst was een teken dat het niet goed zat tussen het volk en God. Het volk heeft weer een plek nodig om God te kunnen dienen. Het bouwen van de tempel op de oude plek, is te zien als een element van continuïteit. Men sluit dus aan bij de tradities.

Met het herstel van de tempeldienst wordt de laatste periode van de Oudtestamentische geschiedenis ingeluid. De periode eindigt met de komst van de Messias, waarnaar de offers verwijzen.

Men heeft wel opgemerkt dat het niet buiten Gods leiding ging dat de nieuwe tempel minder mooi was dan de eerste. Haggai 2:10 wijst op een veel heerlijkere tempel en Openbaring 21:22-26 laat zien dat de luister van de tempel wordt overtroffen door de tegenwoordigheid van de HEERE, de almachtige God, en het Lam.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Ook leuk en lekker betrokken om dit online te doen, bv. via livecloud.online of creately.com.

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1.
  - a. Vrijwillig.
  - b. Bij de ingang van de tent van ontmoeting (de tabernakel).
  - c. Het moet een mannetje zijn en zonder gebrek. Dat wijst erop dat we aan de Heere alleen het beste mogen geven. Niet onze afdankertjes, maar het eerste en beste.
  - d. Dat wijst op de plaatsvervangende. Het dier sterft in zijn plaats. Zo komt het offer hem ten goede.
  - e. De offeraar.
  - f. Het bloed wordt door de priesters gesprengd rond en op het altaar.
  - g. Het brandofferaltaar in de voorhof.
  - h. Het dier wordt helemaal (uitgezonderd de huid) opgeofferd.
  - i. Dat de Heere het offer aanneemt. Het offer behaagt Hem.
2.
  - a. Hij is een heilig God en wij kunnen niet bepalen hoe wij Hem willen dienen. We hebben Hem te dienen zoals Hij wil. Hij is God, wij zijn zondige mensen. Sta even stil bij dat verschil...
  - b. Dat ook wij daarin heel goed luisteren naar wat de Heere wil. Niet wat wij denken of goedvinden, maar wat Hij gebiedt!
3.
  - a. Het belangrijkste offer dat je brengen kunt is je leven. Als je dat aan de Heere offert, dan stel je jezelf helemaal beschikbaar voor Zijn dienst. En dan ga je als vanzelf ook je

tijd, je geld, je talenten besteden tot Zijn eer. Als je wel iets van je geld of tijd geeft, maar je hart nog voor jezelf houdt, is het eigenlijk geen echt offer. Dan is het niet aangenaam voor de Heere.

- b. *Persoonlijk.*
  - c. *Bedenk met elkaar concrete tips om dit leven in dienst van de Heere vorm te geven. Let erop dat je niet bij uiterlijkheden blijft hangen, het moet gaan om de gezindheid van het hart!*
- 4.
- a. *Persoonlijk.*
  - b. –
- 5.
- a. Hij hoeft al die offers niet.
  - b. Recht doen, weldadigheid liefhebben en ootmoedig wandelen met de Heere. Dat wil zeggen: een leven van volkomen toewijding aan de Heere. Dat ontbrak bij het volk en dan is de offerdienst alleen maar vormdienst.
  - c. Dat je Hem met je hart, en dan met heel je hart, dient en liefhebt.
- 6.
- a. De tijd na de ballingschap als het volk terugkeert naar het eigen land. Dat is rond 538 v.Chr. Het is waarschijnlijk in het jaar 516 v.Chr. dat de tempel herbouwd wordt. Het laatste deel van Ezra (vanaf hoofdstuk 7) gaat over de tijd dat Ezra zelf in Jeruzalem aankomt: vanaf 458 v.Chr. Dat is ook de tijd dat Nehemia naar Jeruzalem komt. Met Ezra 3 bevinden we ons dus net na de tijd van de ballingschap als het eerste deel van het volk weer in het land terugkomt.
  - b. Het volk vestigt zich in de steden – ze zorgen voor een plek om te wonen – en komen dan samen in Jeruzalem. Daar bouwen ze het altaar op en brengen offers. Vervolgens maken ze plannen om de tempel te herbouwen.
  - c. Het laat zien hoe belangrijk de offerdienst voor het volk is. De offers werden gebracht om verzoening te doen. De relatie met de Heere moest worden hersteld.
- 7.
- a. –
  - b. Het bloed van dieren kan uiteindelijk niet goed maken wat mensen verkeerd hebben gedaan.
  - c. Over de Heere Jezus. Hij is Mens geworden om de straf die wij mensen hadden verdiend op Zich te nemen. Naar Hem verwijzen al die offers.
- 8.
- a. De straf op onze zonden.
  - b. God heeft Zijn goedheid en barmhartigheid over ons uitgestort. Hij heeft Hem opgewekt tot onze rechtvaardiging, opdat wij door Hem onsterfelijkheid en het eeuwige leven zouden hebben.
  - c. Het geloof.
9. -

Slotopdracht

-